

Julkisoikeuden aineopinnot 51–52 op

Julkisoikeuden aineopinnoissa opiskellaan ja tutkitaan julkisen sektorin toimintaa oikeudellisesta näkökulmasta. Opetuksen perustana on hallinto-oikeus ja valtiotäytäntöoikeus, erityisesti perus- ja ihmisoikeudet. Opiskelija perehtyy myös hallinnon erityisaloihin, kuten kunnallisoikeuteen, kansainväliseen oikeuteen ja sosiaalioikeuteen tai ympäristöhallinto-oikeuteen.

Osaamistavoitteet

Julkisoikeuden pääaineopinnot suoritettuaan opiskelija osaa arvioida julkista toimintaa oikeudellisesta näkökulmasta ja tuntee yksilön lakiin perustuvat oikeudet ja julkisen vallan velvollisuudet. Koska julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin, ohjelma antaa hyvät lähtökohdat erityisesti valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen hallinnollisissa tehtävissä toimimiseen. Keskeisenä tavoitteena on hyvän hallinnon oikeudellisten reunaehtojen tunnistaminen.

Ydinaines

Ohjelman ydinaineksia ovat hallinnolliselle päätöksenteolle asetettavat hallinnon menettelyä ja harkintavallan käyttöä koskevat oikeudelliset vaatimukset sekä perus- ja ihmisoikeudet ja niiden vaikutukset julkisessa toiminnassa.

Työelämärelevanssi

Julkisoikeuden kandidaattiohjelman suoritettuaan hallintotieteiden kandidaatit sijoittuvat sellaisiin julkisten organisaatioiden asiantuntijatehtäviin, joissa muun hallinnollisen osaamisen lisäksi on hyötyä myös oikeudellisesta osaamisesta.

Julkisoikeuden aineopinnot 51–52 op:

JOIK2019 Oikeudellisen tiedon haku 1 op

JOIK2020 Oikeussuoja hallinnossa 5 op

JOIK2021 Kunnallisoikeus 6 op

JOIK2022 Henkilöstöoikeus 6 op

JOIK2014 Perus- ja ihmisoikeudet 5 op

Näistä kaksi jaksoa:

- JOIK2004 Ympäristö- ja energiaoikeus 6 op
- JOIK2005 Sosiaali- ja terveysoikeus 6 op
- TOIK2039 Markkinaoikeus 7 op
- TOIK1011 Organisaatio-oikeus 6 op
- TOIK1009 Sopimus- ja korvausoikeus 6 op
- TOIK1012 Vero-oikeus 6 op

JOIK2016 Oikeusteoria 6 op

JOIK2011/2012 Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma 10 op

Vapaasti valittava aineopintojakso:

JOIK2023 Hyvän virkakielen harjoituskurssi 2 op

Huomioitavaa talousoikeuden eli TOIK-jaksojen osalta: Opintojakson voi liittää vain yhteen opintokokonaisuuteen eli sivuaineessa ei voi olla pääaineen tai muiden sivuaineiden kanssa samoja opintojaksoja.

OPINTOJAKSOKUVAUKSET:

■ Oikeudellisen tiedon haku

Searching Legal Information

Koodi ja laajuus: JOIK2019, 10p

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija hakee tieteellistä tietoa koti- ja ulkomaisista oikeustieteen tietokannoista edistyneitä tiedonhakutekniikoita käyttäen.

Sisältö: Systemaattinen tiedonhankinta oikeustieteen keskeisistä koti- ja ulkomaisista tietokannoista, hakustrategian suunnittelu edistyneitä tiedonhakutekniikoita käyttäen.

Opetusmenetelmät: Pakollinen johdantoluento 2 h, verkko-opinnot.

Suoritustapa: Harjoitustehtävät ja monivalintatentti.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty.

Opetuskieli: Järjestetään sekä suomen- että ruotsinkielisenä.

Vastuuhenkilö: Informaatikko, Tritonia.

Lisätietoja: www.tritonia.fi/fi/koulutus_vy

■ Oikeussuoja hallinnossa

Judicial Review

Koodi ja laajuus: JOIK2020, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee hallinnon valvonta- ja muutoksenhakujärjestelmät ja kykenee arvioimaan niiden käyttöä. Opiskelija osaa käyttää oikeuslähteitä.

Sisältö: Hallinnon oikeussuojajärjestelmä: 1) hallintokantelu ja hallinnon laillisuusvalvonta, 2) muutoksenhaku hallintopäätökseen, 3) hallintoriita, 4) kansainväliset oikeusturvakeinot.

Opetusmenetelmät: Luennot 9 h, harjoitustehtäviä ja mahdollinen tuomioistuinvierailu.

Suoritustapa: Aktiivinen osallistuminen luennoille, luentopäiväkirjan kirjoittaminen ja harjoitustehtävien suorittaminen sekä palautetilaisuus 8 h.

Oheiskirjallisuus:

1. Kuusikko: Oikeusasiamiesinstituutio. Helsinki 2011.
2. Paso, Saukko, Tarukannel & Tolvanen: Hallintolainkäyttö. Helsinki 2015.
3. Pohjolainen & Pohjolainen: Hallintolainkäyttölaki ja oikeustapausten ratkaiseminen. Joensuu 1996.
4. Mäenpää: Hallintoprosessioikeus. Helsinki 2007.
5. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: JOIK1012 Oikeus yhteiskunnassa.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Kunnallisoikeus

Local Government Law

Koodi ja laajuus: JOIK2021, 6 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee kuntien toiminnan ja päätöksenteon oikeudellisen sääntelyn perusteet ja tuntee kunnallisen toiminnan keskeiset osa-alueet.

Sisältö: 1) Kunnallinen itsehallinto, 2) kunnan hallintoelimet, niiden tehtävät ja toimivaltasuhteet, 3) kuntalaisen asema ja oikeudet, erityisesti osallistumisoikeudet 4) kuntien yhteistoiminta, 5) kunnan talous, 6) kunnan ja valtion väliset suhteet, 7) muutoksenhakujärjestelmä.

Opetusmenetelmät: Luennot 12 h, seminaari 8 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen, seminaari ja itsenäistä opiskelua.

Kirjallisuus:

1. Harjula & Prättälä: Kuntalaki – tausta ja tulkinnat. Helsinki 2015.
2. Mäkinen: Kunnallisvalitus. Helsinki 2010. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Oikeus yhteiskunnassa sekä Hallinto ja oikeus.

Vastuhenkilö: Professori.

■ Henkilöstöoikeus

Labour Law

Koodi ja laajuus: JOIK2022, 6 op

Ajoitus: Kevätlukukausi, piodi 4.

Osaamistavoite: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee työ- ja virkasuhteen osapuolten keskeiset oikeudet ja velvollisuudet sekä osaa arvioida työ- ja virkasuhteen ehtojen lainmukaisuutta. Opiskelija tuntee esimerkiksi työsuhteen päättämisen edellytykset ja virkavastuun keskeisen sisällön sekä työntekijän ja virkamiehen oikeussuojan.

Sisältö: 1) Työnantajan ja työntekijän oikeudet, velvollisuudet ja vastuu 2) työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmä 3) työ- ja virkasuhteen keskeiset erot.

Opetusmenetelmät: Luennot/seminaari max. 21 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentojen, säädösten ja kirjallisuuden tenttiminen, mahdollisesti virkamiesoikeuteen keskittyvä seminaari.

Kirjallisuus:

1. Kairinen: Työoikeus perusteineen. Masku: Työelämän Tietopalvelu Oy 2009.
2. Koskinen & Kulla: Virkamiesoikeuden perusteet. 6. uud. painos. Helsinki: Talentum 2013. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Oikeus yhteiskunnassa sekä Hallinto ja oikeus.

Vastuhenkilöt: Yhteistyökurssi talousoikeuden kanssa (TOIK2030). Professori

ja lehtori Pekka Vainio/talousoikeus.

Lisätietoja: Julkisoikeuden pää- ja sivuaineopiskelija suorittaa jakson julkisoikeuteen ja ilmoittaa pääaineensa tentissä.

■ Perus- ja ihmisoikeudet

Fundamental and Human Rights

Koodi ja laajuus: JOIK2014, 5 op

Ajoitus: Syyslukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee perus- ja ihmisoikeusjärjestelmän sekä niiden valvontamekanismit.

Sisältö: 1) Perus- ja ihmisoikeudet sekä kansalaisen yleiset velvollisuudet, 2) perus- ja ihmisoikeussäätely, 3) perus- ja ihmisoikeussäännösten tulkinta- ja soveltamiskäytäntö, 4) perus- ja ihmisoikeuksien valvonta; säädösvalvonta.

Opetusmenetelmät: Luennot 16 h ja itsenäistä opiskelua/ryhmätöitä.

Suoritustapa: Luentojen, kirjallisuuden ja säädösten tenttiminen/ryhmätöitä/kotiessee.

Kirjallisuus (luennoitsijan ilmoittamin osin):

1. Pellonpää: Euroopan ihmisoikeussopimus. 4. painos. Helsinki 2011.
2. Ojanen: Perusoikeudet ja ihmisoikeudet Suomessa. Helsinki 2003.
3. Luennoitsijan ilmoittamat säädökset ja muu materiaali.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Oikeus ja yhteiskunta.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori/vierailijaluennoitsija.

■ Ympäristö- ja energiaoikeus

Environmental and Energy Law

Koodi ja laajuus: JOIK2004, 6 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva ympäristöoikeuden ja energiaoikeuden alasta ja hän kykenee paikantamaan ja ratkaisemaan näihin liittyviä kysymyksiä oikeuslähteiden avulla. Opiskelija tuntee ympäristöoikeuden yritykselle ja yksilölle asettamat vastuut ja velvoitteet sekä ympäristöoikeudellisten kysymysten vaikutuksen yrityksen toiminnan suunnitteluun. Opiskelija hallitsee energiaoikeuden keskeiset kysymykset.

Sisältö: Ympäristöoikeuden yleiset opit, ympäristönsuunnittelu ja käyttö, kaavoitus ja rakentaminen, ympäristön- ja luonnonsuojelu, ympäristöluvat, ympäristövastuu, energiaoikeus oikeudenalana ja sen suhde ympäristöoikeuteen sekä energiantuotannon, myynnin ja käytön säätely.

Opetusmenetelmät: Verkkokurssi, joka sisältää keskustelua ja tehtäviä.

Suoritustapa: Verkkokurssin harjoitustehtävät, jotka arvostellaan.

Kirjallisuus:

1. Ekroos, Kumpula, Kuusiniemi & Vihervuori: Ympäristöoikeuden pääpiirteet. Helsinki 2010. (E-kurssikirja saatavilla kirjaston aineistotietokannassa)
2. Kuusiniemi, Ekroos, Kumpula & Vihervuori: Ympäristöoikeus. Helsinki 2001.

3. Hollo: Johdatus ympäristöoikeuteen. Helsinki 2009. (E-kurssikirja saatavilla kirjaston aineistotietokannassa.
4. Talus: Johdatus eurooppalaiseen energiaoikeuteen. 2014.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuuhenkilöt: Yliopistonlehtori Niina Mäntylä ja lehtori Mika Kärkkäinen / talusoikeus.

Lisätietoja: Opintojakso järjestetään yhteistyössä talusoikeuden kanssa (TOIK2045).

■ Sosiaali- ja terveysoikeus

Social Welfare and Health Law

Koodi ja laajuus: JOIK2005, 6 op

Ajoitus: Syyslukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva sosiaali- ja terveysoikeuden keskeisestä sisällöstä.

Sisältö: 1) Sosiaali- ja terveysoikeuden keskeiset periaatteet, 2) sosiaaliset oikeudet, 3) asiakkaan asema sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Opetusmenetelmät: Luennot max. 15 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luennot ja oppimispäiväkirja, joka arvostellaan **tai** kirjatentti.

Oheiskirjallisuus:

1. Tuori & Kotkas: Sosiaalioikeus. 4. uud. painos. Helsinki 2008 (E-kurssikirja saatavilla kirjaston aineistotietokannassa) **tai** Arajärvi: Johdatus sosiaalioikeuteen. Helsinki 2011.
2. Mahdolliset opettajan ilmoittamat artikkelit.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Hallinto ja oikeus.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori/vierailijaluennoitsija.

■ Markkinaoikeus

Market Law

Koodi ja laajuus: TOIK2039, 7 op

Ajankohta: Periodi 1.

Sisältö: 1. Mainonnan sääntely ja juridinen arviointi. 2. Elinkeinonharjoittajien välinen suhde. 3. Kuluttajansuoja elinkeinotoiminnassa. 4. Kilpailunrajoitukset. 5. Julkiset hankinnat. 6. Immateriaalioikeuden perusteet.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelijalla on kokonaiskuva markkinaoikeudesta ja sen säännösten suhteista. Opiskelija tietää, miten markkinaoikeudellinen sääntely vaikuttaa käytännön yritystoimintaan kansainvälisessä ympäristössä. Opiskelija tunnistaa talusoikeudelliset riskit ja mahdollisuudet liiketoiminnassa ja kykenee sen perusteella esittämään liiketoimintaa edistäviä toimintasuosituksia. Opiskelija havaitsee IPR-suojan merkityksen niin valtakunnallisella kuin kansainvälisellä tasolla ja ymmärtää, miten yritysten tulisi suojata ydinalueet. Opiskelija tunnistaa digitalisoitumisen ja globalisoitumisen haasteen sääntelylle. Opiskelija ymmärtää kansainvälisen ja EU-sääntelyn merkityksen markkinaoikeudessa.

Työelämävalmiudet: Tutkitun tiedon hyväksikäyttö tilanteissa, joissa argumen-

taatiokyvyllä, analyttisyydellä, kriittisellä ajattelulla ja kansainvälisillä valmiuksilla voidaan edistää markkinaoikeudelliseen sääntelyyn liittyvää liiketoimintaa.

Opetusmenetelmät: Luennot 10 h, oikeustapausten perustelujen läpikäyminen sekä kirjalliset harjoitustyöt ja pienryhmäkeskustelut Moodlessa. Vierailevan asiantuntijan luennoilla on pakollinen läsnäolo.

Suoritustapa: Tenti, jossa saa käyttää lakikirjaa. Keskeiseen lainsäädäntöön on perehdyttävä kirjoja luettaessa. Tentillä mitataan opiskelijan kykyä soveltaa tunnistettua oikeusnormia ja kykyä käyttää lakikirjan systematiikkaa. Lakikirjan sisälön kopioimisesta tai referoimisesta ei saa pisteitä.

Vaihtoehtoinen suoritustapa: Kurssi on mahdollista suorittaa verkkokurssina.

Katso tarkemmin kohdasta lisätietoja vaihtoehtoisesta suoritustavasta Moodlessa valitsemalla ”Talousoikeuden opintomateriaalit”.

Oppimateriaali:

1. Kuoppamäki: Uusi kilpailuoikeus. Helsinki: SanomaPro 2012.
2. Herler: Kuluttajansuojalain kommentaari. Vaasa 2016, 10 painos. TAI Herler & Streng: Kommentarer till konsumentskyddslagen. Vasa 2016, 8 upplagan.
3. Kontio, Kumlin, Kronström & Mäki: Julkiset hankinnat – käsikirja. 2. uud. Painos. Helsinki: Edita Publishing Oy 2016.
4. Haarmann: Immateriaalioikeuden perusteet. Helsinki: Talentum Media Oy 2012.
5. Lainsäädäntö luennoitsijan ilmoittamin osin (säädosluettelo), josta on hallittava myös 3 kk ennen tenttiä julkaistut muutokset. Säädosluettelo on saatavissa Moodlessa: ”Talousoikeuden opintomateriaalit” -kohdassa.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet -opintojakson jälkeen.

Vastuuhenkilö: Brita Herler/talousoikeus, kauppatieteellinen tiedekunta.

Osallistumisoikeus: Talousoikeuden pääaineopiskelijat + 50 muista oppiaineista.

Lisätietoja: Huomioi vaihtoehtoinen suoritustapa.

■ Organisaatio-oikeus

Law of Organizations

Koodi ja laajuus: TOIK1011, 6 op

Ajankohta: Periodi 2.

Sisältö: Osakeyhtiö ja muut keskeiset liiketoiminnan organisointimuodot. Päätöksenteko yrityksessä. Liiketoiminnan etiikka. Compliance. Rahoitus. Valta- ja vastuusuhteet. Osakassopimukset.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija hahmottaa yritystoiminnan keskeisten organisaatiomuotojen perustamista, sekä valta- ja vastuusuhteita koskevat säännökset. Opiskelija kykenee hyödyntämään tietoja yritystoiminnassa tapahtuvassa käytännön päätöksenteossa.

Työelämävalmiudet: Kurssilla opittavat asiat ovat keskeisiä kaikenlaisissa yrityksissä toimittaessa – opiskelija oppii mm. miten eri yritysmuodoissa voidaan tehdä päätöksiä, mitkä ovat eri toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet ja millaisia rahoitusmahdollisuuksia yritysmuotoihin liittyy. Kurssi antaa valmiuksia myös oman yrityksen perustamista suunnitteleville.

Opetusmenetelmät: Luennot 15 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa.

Oppimateriaali: Kirjallisuus:

1. Rissanen ym.: Yritysoikeus. SanomaPro Juridiikkaonline, luku II lukuunottamatta osakeyhtiöitä. Saatavissa Nelli-portaalista => Juridiikkaonline => Yritysoikeus.
2. Immonen & Nuolimaa: Osakeyhtiöoikeuden perusteet. Helsinki: Talentum Media Oy 2007. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
3. Salo: Hyvä liiketoimintapäätös ja johdon vastuu. Helsinki: Talentum Media Oy 2015. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
4. Ratsula: Compliance – Eettinen ja vastuullinen liiketoiminta. Helsinki: Talentum 2016. Luennoitsijan ilmoittamin osin.
5. Lainsäädäntö luennoitsijan ilmoittamin osin (säädosluettelo), josta on hallittava myös 3 kk ennen tenttiä julkaistut muutokset.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet - opintojakson jälkeen.

Vastuuhenkilö: Marika Salo/talousoikeus, kauppatieteellinen tiedekunta.

■ Sopimus- ja korvausoikeus

Contract and Tort Law

Koodi ja laajuus: TOIK1009, 6 op

Ajankohta: Periodi 3.

Sisältö: Yleinen sopimusoikeus ja sopimustyyppien merkitys. Velvoitteen pääkohdat. Muiden oikeudenalojen yhteys sopimusoikeudelliseen osaamiseen. Sopimuksen synnyn, sitovuuden, sisällön ja seuraamusten määrittäminen. Keskeisten sopimustyyppien tarkastelu. Vahingonkorvaus sopimussuhteessa ja sopimussuhteen ulkopuolella.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija hahmottaa sopimuksen ja sopimusoikeuden keskeisen roolin yritysten liikesuhteissa. Opiskelija ymmärtää sopimukseen ja vahingonkorvaukseen perustuvien velvoitteiden syntymisen ja sisällön määrittämisen edellytykset. Opintojakso tuottaa yhdessä koulutusohjelman muiden opintojaksojen kanssa valmiudet liiketoiminnan sopimusoikeudellisten instrumenttien itsenäiseen laatimiseen ja hyödyntämiseen.

Opetusmenetelmät: Luennot 15 h.

Suoritustapa: Tentti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa. Tentti koostuu kahdesta osasta. A-osa perustuu luentoihin ja kirjallisuuteen. B-osa perustuu kirjallisuuteen. Osa A ja B on suoritettava hyväksytysti samassa kuulustelussa.

Oppimateriaali:

1. Saarnilehto: Sopimusoikeuden perusteet. Helsinki: Talentum Media Oy 2009.
2. Wilhelmsson, Sevón & Koskelo: Kauppalain pääkohdat. Helsinki: Talentum 2006.
3. Hemmo: Vahingonkorvausoikeus. Helsinki: WSOY 2005. (s. 1-241).
4. Halila & Hemmo: Sopimustyyppit. Helsinki: Talentum 2008. (Luvut 1, 3, 5, 6, 8, 10).
5. Luennoitsijan ilmoittama säädosluettelo ja mahdollinen muu materiaali.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet - opintojakson jälkeen.

Vastuuhenkilö Vesa Annola/talousoikeus, kauppatieteellinen tiedekunta.

Lisätietoja: Täydentävästä suorituksesta (TOIK1010, 1 op) annetaan lisätietoja luennolla.

■ Vero-oikeus

Law of Taxation

Koodi ja laajuus: TOIK1012, 6 op

Ajankohta: Periodi 1.

Sisältö: Keskeinen verolainsäädäntö, kuten tuloverotus, ennakoperintä, kiinteistöverotus, perintö- ja lahjaverotus, varainsiirtoverotus, valmisteverotus, arvonlisäverotus, maahantuontiin ja vientiin liittyvä verotus sekä niitä koskeva verotusmenettely.

Osaamistavoite: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida erilaisten toimenpiteiden veroseuraamuksia ja erottaa verotuksellisesti edullisia menettelytapoja epäedullisista. Opiskelija osaa käyttää vero-oikeuden oikeuslähteitä ja ratkaista yksinkertaisia vero-oikeudellisia ongelmia. Opiskelija osaa hakea muutosta verotukseen.

Opetusmenetelmät: Luennot 15 h.

Suoritustapa: Tenti, jossa saa käyttää lakikirjaa (Verolait tai Skatteförfattningarna tai Verosäädökset-teoksen viimeisin painos). *Lakikirjan käyttö tentissä:* Lakikirjatentin kysymykset ovat soveltavia. Tenti mittaa opiskelijan kykyä soveltaa lakikirjasta paikallistamaansa normia – ei kykyä käyttää lakikirjan asiahakemistoa. Lakikirjassa oleva oikeusnormi voi olla vain vastauksen aloituspiste. Lakikirjan sisällön kopioimisesta tai referoimisesta ei siis saa pisteitä. **Oppimateriaali:**

1. Niskakangas: Johdatus Suomen Verojärjestelmään. Helsinki: Talentum 2014.
2. Myrsky & Räbinä: Verotusmenettely ja muutoksenhaku. Helsinki: Talentum Media Oy 2015 (7. uud. painos).
3. Luennoitsijan ilmoittama muu materiaali.
4. Verolainsäädäntö luennoitsijan ilmoittamin osin (säädosluettelo), josta on hallittava myös 3 kk ennen tenttiä julkaistut muutokset. Säädosluettelo on oppiaineen verkkosivuilla.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Edeltävät opinnot: Suositellaan suoritettavaksi Talousoikeuden perusteet - opintojakson jälkeen.

Vastuuhenkilö: Juha Lindgren/talousoikeus, kauppatieteellinen tiedekunta.

■ Oikeusteoria

Legal Theory

Koodi ja laajuus: JOIK2016, 6 op

Ajoitus: Kevätlukukausi. Suositellaan suoritettavaksi ennen kandidaattiseminaaria (toisen vuoden keväällä) tai heti kandidaattiseminaarin ja -tutkielman jälkeen.

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee oikeusteorian ja oikeusfilosofian perusteet ja osaa hyödyntää niitä tutkielman tekemisessä.

Sisältö: 1) Oikeusteorian ja -filosofian perusteet, 2) sääntely- ja normiteoria, 3) oikeuslähdeoppi, 4) laintulkinnan teoria.

Opetusmenetelmät: Luennot max. 23 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjatentti sekä kirjallinen tehtävä pohjautuen luentoihin ja kirjallisuuteen.

Kirjallisuus:

1. Hirvonen: Mitkä metodit. Opas oikeustieteen metodologiaan. Helsinki 2011. Saatavana sähköisenä: www.helsinki.fi/oikeustiede/tutkimus_ja_julkaisut/julkaisut/yleinen_oikeustiede/hirvonen_mitka_metodit.pdf
2. Tolonen: Oikeuslähdeoppi. Helsinki 2003.
3. Siltala: Johdatus oikeusteoriaan. Helsinki 2001.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Tohtorikoulutettava.

Lisätietoja: Luennot ovat samat kuin jaksossa TOIK2046 Oikeusteoria ja talousoikeudellinen oikeustapaanalyysi.

■ Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma

Thesis (Bachelor Level)

Koodi ja laajuus: JOIK2011 (seminaari), JOIK2012 (tutkielma), 10 op

Edeltävät opinnot: Pääosin hallintotieteiden perusopinnot sekä julkisoikeuden aineopinnot. Huomioi, että myös jakso 'Oikeudellisen tiedon haku' tulee olla suoritettuna ennen seminaarin alkua. Kts. lisätiedot ko. opintojakson kohdalta. Suositellaan suoritettavaksi myös 'Oikeuden systematiikka ja oikeustiede'.

Osaamistavoite: Opiskelija saa valmiudet tutkielman tekemiseen sisältäen aineiston hankintaan ja hyväksikäyttöön perehtymisen. Opiskelija oppii argumentoimaan kirjallisesti ja suullisesti ja kykenee kirjoittamaan kandidaatintutkielman.

Sisältö: 1) Julkisoikeudellisten ongelmien analyysi, 2) tutkimus- ja selvitystyössä käytettävät menetelmät, 3) tiedonhaku, 4) kandidaatintutkielman laatiminen, 5) kypsyysnäytteen kirjoittaminen.

Opetusmenetelmät: Harjoituksia, seminaarityöskentelyä ja itsenäistä kirjoittamista. Pakollinen läsnäolo.

Suoritustapa: 1) Alkutestit (Moodle) kirjallisen työn muotovaatimusten hallinnasta sekä tiedonhausta. 2) Kirjaston tiedonhakukoulutus (OPIS0004 Tiedonhankintataidot 2, 1 op). 3) Aktiivinen osallistuminen seminaaritulaisuuksiin ja noin 25–30-sivuisen kandidaatintutkielman laatiminen opettajan hyväksymästä aiheesta. Kandidaatintutkielma jätetään tarkastettavaksi kahtena kappaleena. 4) Opiskelija kirjoittaa tutkielmaan liittyvän kypsyysnäytteen. Kypsyysnäytteeseen voi ilmoittautua kun kandidaatintutkielma on jätetty. Kypsyysnäyte tarkastetaan sekä kielen että sisällön osalta. Lisätietoja kypsyysnäytteestä:

www.uva.fi/fi/for/student/studies/language_studies/kypsyysnayte/.

Kirjallisuus:

1. Husa, Mutanen & Pohjolainen: Kirjoitetaan juridiikkaa. Helsinki 2001 tai uudempi 2008.
2. Tolonen: Oikeuslähdeoppi. Helsinki 2003.
3. Viljanen: Oikeudellisten tutkimusten kirjoittamisopas. Tampere 2004.

4. Husa: Julkisoikeudellinen tutkimus. Tampere 1995.
5. Häyhä (toim.): Minun metodini. Helsinki 1997.
6. Hallintotieteellisten töiden kirjoitusohjeet:
www.uva.fi/fi/for/student/materials/writing_guidelines/administrative_sciences/.

Ajoitus: Luennot ja tutkimusaiheiden ideointi alkusyksyllä (henkilökohtainen ohjaus) sekä dispositioiden esittely ja kehittäminen ensimmäisessä seminaaristunnossa. Marraskuussa lähes valmiin työn esittäminen ja opponointi. Valmis kandidaatintutkielma jätetään opettajalle ennen joulua.

Arviointi: Kandidaattiseminaari hyväksytty/hylätty. Hyväksytty kandidaatintutkielma arvostellaan asteikolla erinomainen, erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä tai välttävä (5–1). Arvosteltu kandidaatintutkielma lasketaan mukaan pääaineopintojen arvosanaan.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori.

Lisätietoja: Kandidaatintutkielmat tarkistetaan Turnitin-plagiaatintunnistusjärjestelmällä.

Vapaasti valittava aineopintojakso:

■ Hyvän virkakielen harjoituskurssi

Practising Proper Language in Administration

Koodi ja laajuus: JOIK2023, 2 op

Ajoitus: Syyslukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelijalle muodostuu kokonaiskuva hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvan hyvän kielenkäytön vaatimuksen sisällöstä. Opiskelija osaa muotoilla hallintopäätöksen perustelut asiallisesti ja ymmärrettävästi.

Sisältö: 1) Hyvän kielenkäytön vaatimus hyvän hallinnon perusteissa, 2) päätösten perustelevuus, 3) lomakkeiden ja ohjeiden kirjoittaminen.

Opetusmenetelmät: Verkkokurssi, joka sisältää keskustelua ja tehtäviä.

Suoritustapa: Verkkokurssin harjoitustehtävät. Aloitustapaaminen 2 h, johon osallistuminen on vapaaehtoista.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty.

Vastuuhenkilö: Laura Perttola

Lisätietoja: Verkkokurssi soveltuu kaikille hallintotieteiden opiskelijoille. Osallistujamäärää ei ole rajoitettu.

Julkisoikeuden syventävät opinnot 87 op

Maisterin tutkinnossa syvennetään ja laajennetaan julkisoikeuden osaamista sekä perehdytään oppiaineen tutkimusaloihin ja niiden metodeihin. Julkisoikeuden maisteriopinnot suoritettuaan opiskelija on erityisesti perehtynyt eurooppaoikeuden ja perus- ja ihmisoikeuksien asettamiin haasteisiin modernille hallinnolle. Hän osaa analysoida ja ratkaista hallinnollisia kysymyksiä oikeudellisesta näkökulmasta ja tuntee hallinnollisen toiminnan oikeudelliset rajat ja mahdollisuudet. Opiskelija hallitsee oikeustieteen menetot ja voi halutessaan suuntautua monitieteisiin lähestymistapoihin.

Julkisoikeuden maisteriopinnoissa opiskelija erikoistuu joko julkistalouden juridiikkaan tai yleiseen hallintojuridiikkaan. *Yleisen hallintojuridiikan linjalla* opiskellaan eurooppaoikeuden lisäksi hallinto-oikeuden erityiskysymyksiä ja erityisaloja ja syvennetään perus- ja ihmisoikeuksien tuntemusta. *Julkistalouden juridii-kan linja* perehdyttää julkisten organisaatioiden taloudellisen toiminnan keskeisiin kysymyksiin, jolloin elinkeinotoiminnan tukeminen, kilpailuun ja julkisiin hankintoihin liittyvät asiat ovat keskeisiä. Monet linjojen opintojaksoista ovat nimeltään samoja, mutta niiden sisällöt eriytyvät linjan edellyttämällä tavalla joko julkisoikeuden taloudellisiin kysymyksiin tai muihin hallinto-oikeudellisiin kysymyksiin. Linjan valinta näkyy myös opiskelijan HTM-tutkintotodistuksessa.

Osaamistavoitteet

Maisteriopinnot suoritettuaan opiskelija osaa analysoida syvällisesti julkisessa toiminnassa keskeisiä oikeudellisia kysymyksiä valitsemallaan päälohkolla. Opiskelija osaa yhdistää oikeudellisen osaamisen käytäntöön ja saa siten hyvät valmiudet julkisissa asiantuntija- ja johtotehtävissä toimimiseen.

Opiskelija tuntee oikeudellisen tutkimuksen teoriat ja metodologian ja saavuttaa valmiudet harjoittaa tieteellisiä jatko-opintoja. Opiskelija saa valmiudet tarkastella oikeudellisia ongelmia ja ratkaisuja vertailevassa ja eurooppalaisessa kontekstissa.

Ydinaines

Ohjelman ydinaineksia ovat hallinto-oikeuden keskeiset kysymykset tarkastelukulmina eurooppaoikeus ja perus- ja ihmisoikeudet.

Työelämärelevanssi

Julkisoikeuden maisteriopinnot antavat hyvät valmiudet toimia julkisen hallinnon arvostetuissa akateemisissa asiantuntijatehtävissä. Tehtäväkuvia voivat olla esimerkiksi lainvalmisteluun liittyvät suunnittelutehtävät eri ministeriöissä sekä joh- to- ja asiantuntijatehtävät ministeriöissä, aluehallinnossa ja kunnallishallinnossa. Tehtävät olla yleishallinnollisia, kuten henkilöstöjohtaja ja -päällikkö, kunnanjohtaja, hallintojohtaja/-päällikkö tai johonkin erityisalaan kohdistuvia kuten julkisten hankintojen hankintapäällikkö/-suunnittelija.

Julkisoikeuden syventävät opinnot 87 op:

Yleisen hallintojuridiikan linja

- JOIK3015 Eurooppalainen julkisoikeus 5 op
- JOIK3019 Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot 5 op
- JOIK3021 Syventävä teemakurssi: hallinto-oikeuden erityiskysymykset 5 op
- JOIK3023 Oikeuden systematiikka ja oikeustiede 6 op
- JOIK3017 Hallintolainkäytön oikeustapausanalyysikurssi 6 op
- JOIK3012 Oikeusvertailu 5 op*
- JOIK3013 Oikeussosiologia 5 op*
- JOIK3006 Tutkimusseminaari 10 op
- JOIK3007 Pro gradu -tutkielma 40 op

* Opintojakso Julkisten varojen käyttö 5 op on yleisen hallintojuridiikan linjalla vapaasti valittava opintojakso tai sillä voi korvata joko Oikeusvertailun tai Oikeussosiologian.

Julkistalouden juridiikan linja

- JOIK3015 Eurooppalainen julkisoikeus 5 op
- JOIK3020 Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot 5 op
- JOIK3016 Julkisten varojen käyttö 5 op
- JOIK3022 Syventävä teemakurssi: julkiset hankinnat, valtiontuki 5 op
- JOIK3023 Oikeuden systematiikka ja oikeustiede 6 op
- JOIK3018 Hallintolainkäytön oikeustapausanalyysikurssi 6 op
- JOIK3012 Oikeusvertailu 5 op
- JOIK3006 Tutkimusseminaari 10 op
- JOIK3007 Pro gradu -tutkielma 40 op

OPINTOJAKSOKUVAUKSET:

■ Eurooppalainen julkisoikeus

European Public Law

Koodi ja laajuus: JOIK3015, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Oikeus yhteiskunnassa sekä Hallinto ja oikeus (aik. Hallinto-oikeus I).

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee EU:n oikeusjärjestelmän keskeiset periaatteet ja sen merkityksen julkisessa toiminnassa.

Sisältö: 1) EU:n oikeusjärjestelmän keskeiset piirteet, 2) EU-oikeuden keskeiset käsitteet ja periaatteet, 3) jäsenvaltioiden asema osana Unionin kokonaisuutta, 4) eurooppalainen hallinto-oikeus.

Opetusmenetelmät: Luennot max. 20 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjallisuuden tenttiminen ja luentopäiväkirja.

Kirjallisuus:

1. Ojanen: EU-oikeuden perusteita. Helsinki 2010.
2. Mäenpää: Eurooppalainen hallinto-oikeus. 2. uudistettu painos. Helsinki 2011.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori/vierailijaluennointsija.

Lisätietoja: Opintojakso järjestetään yhteistyössä Helsingin yliopiston juristikoulutuksen kanssa.

■ **Julkisten varojen käyttö**

Legal Rules on Public Expenditure

Koodi ja laajuus: JOIK3016, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Oikeus yhteiskunnassa.

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee julkisen talouden perusrakenteen ja hallitsee julkisiin hankintoihin liittyvät oikeudelliset kysymykset ja tietää milloin elinkeinotoiminnan tukeminen on sallittua.

Sisältö: 1) Julkisen talouden tehtävät, rakenne ja valvonta 2) julkiset hankinnat, 3) elinkeinotoiminnan tukeminen, 4) hankintoihin ja elinkeinotoiminnan tukeen liittyvät oikeusturvakeinot.

Opetusmenetelmät: Luennot noin 18 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentoja ja kirjallisuuden tenttiminen.

Kirjallisuus:

1. Alkio & Hyvärinen: Valtiontuet. Talentum 2016. Opettajan ilmoittamin osin.
2. Siikavirta: Julkisten hankintojen perusteet. Edita 2015.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

Lisätietoja: Jakso voidaan suorittaa myös yleisen hallintojuridiikan linjalla joko ylimääräisenä jaksone tai korvaten yleisen hallintojuridiikan linjalta vaihtoehtoisesti joko Oikeusvertailun tai Oikeussosiologian.

■ **Hallintolainkäytön oikeustapa-analyysikurssi / Yleisen hallintojuridiikan linja**

Analysing Legal Decisions

Opiskelija suorittaa joko hallintolainkäytön yleisen osan tai markkina- ja kilpailuoikeuteen suunnatun osan.

Koodi ja laajuus: JOIK3017, 6 op

Ajoitus: Syyslukukausi.

Edeltävät opinnot: Hallinto ja oikeus, Oikeussuoja hallinnossa, Kunnallisoikeus.

Osaamistavoite: Opiskelija osaa analysoida hallintolainkäyttöviranomaisten ratkaisuja oikeudelliselta kannalta.

Sisältö: 1) Prosessinedellytykset, 2) asian selvittäminen, 3) päätöksen perustelut, 4) oikeustapausten kommentointi oikeuslähdeopin kannalta, 5) eurooppalainen oikeusturva.

Opetusmenetelmät: Harjoituksia ja seminaari (n. 20 h) sekä itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjatenttiin tulee osallistua ennen harjoituksia. Aktiivinen osallistuminen oikeustapausharjoituksiin. Oman oikeustapausanalyysin laatiminen tentaattorin kanssa sovitusta oikeustapauksesta ja analyysin esittäminen seminaarissa.

Kirjallisuus, joka tentitään ennen opintojaksolle osallistumista:

1. Paso, Saukko, Tarukannel & Tolvanen: Hallintolainkäyttö. Talentum 2015. (E-kurssikirja saatavilla kirjaston aineistotietokannassa).

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Hallintolainkäytön oikeustapausanalyysikurssi / Julkistalouden juridiikan linja

Analysing Legal Decisions

Koodi ja laajuus: JOIK3018, 6 op

Ajoitus: Syyslukukausi.

Edeltävät opinnot: Hallinto ja oikeus, Oikeussuoja hallinnossa, Eurooppalainen julkisoikeus.

Osaamistavoite: Opiskelija osaa analysoida hallintolainkäyttöviranomaisten ratkaisuja oikeudelliselta kannalta.

Sisältö: 1) Prosessinedellytykset, 2) asian selvittäminen, 3) päätöksen perustelut, 4) oikeustapausten kommentointi oikeuslähdeopin kannalta, 5) eurooppalainen oikeusturva.

Opetusmenetelmät: Harjoituksia ja seminaari (n. 20 h) sekä itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjatenttiin tulee osallistua ennen harjoituksia. Aktiivinen osallistuminen oikeustapausharjoituksiin. Oman oikeustapausanalyysin laatiminen tentaattorin kanssa sovitusta oikeustapauksesta ja analyysin esittäminen seminaarissa.

Kirjallisuus, joka tentitään ennen opintojaksolle osallistumista:

1. Paso, Saukko, Tarukannel & Tolvanen: Hallintolainkäyttö. Talentum 2015. (E-kurssikirja saatavilla kirjaston aineistotietokannassa).

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot / Yleisen hallintojuridiikan linja

Graduate Studies in Fundamental and Human Rights

Koodi ja laajuus: JOIK3019, 5 op

Ajoitus: Syys- ja kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Pääosa julkisoikeuden aineopinnoista.

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa erityisalan perus- ja ihmisoikeuskysymykset ja kykenee löytämään tutkielmansa kannalta keskeiset perus- ja ihmisoikeuskytkennät.

Sisältö: Erikseen sovittavasta aiheesta kirjoitettavan artikkeleihin ja jäljempänä mainittuihin kirjoihin pohjautuvan kirjoitelman laatiminen alan viimeisimmästä keskustelusta. Kirjoitelma kytketään mielellään tutkielman teemaan.

Opetusmenetelmät: Itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjoitelma (n. 15 sivua, varsinaista tekstiä) jakson teemaan liittyen esimerkiksi seuraavaksi mainitusta kirjallisuudesta ja ilmoitettujen lehtien vuosikerroista. Kirjoitelmassa on tarkoitus käydä läpi jakson alaan kuuluvaa tai sitä läheltä sivuavaa kirjoittelua ja kuvata sekä jäsentää sitä itsenäisesti. Kirjoituksessa käytetään aiheeseen liittyvää oheiskirjallisuutta ja artikkeleita monipuolisesti hyväksi. Myös muut oikeuslähteet (säädökset, valmisteluaineisto, tapaukset) hyödynnetään normaalisti kirjoitelmassa.

Oheiskirjallisuus (muu kirjallisuus sovittavissa vastuuolettajan kanssa):

1. Lavapuro: Uusi perustuslakikontrolli. Helsinki 2010.
2. Hallberg et al. (toim): Perusoikeudet 2011.
3. Viljanen: Perusoikeuksien rajoitusedellytykset. Helsinki 2001.
4. Miettinen: Tieteen vapaus. Helsinki 2000.
5. Uoti: Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset perusoikeudet kunnallisesa päätöksenteossa. Tampere 2003.
6. Länsineva: Perusoikeudet ja varallisuussuhteet. Helsinki 2002.
7. Ahtela, Bruun, Koskinen, Nummijärvi & Saloheimo: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Helsinki 2006.
8. Posio: Yksityisyyden suoja sosiaalihuollossa. Vammala 2008.
9. Krause & Scheinin (eds.): International protection of human rights. Åbo Akademi University. Turku 2009.
10. Eide, Krause and Rosas (eds.): Economic, Social and Cultural Rights. Martinus Nijhoff. Dordrecht 2001.

Lehdet: Esim. Lakimies, Juridisk Tidskrift Utgiven av jur.för. i Finland (JFT), Oikeus, Förvaltningsrättslig Tidskrift (FT), Europarättslig Tidskrift, European Public Law, Förvaltnings rättslig tidskrift, Public Law, Retfaerd.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Perus- ja ihmisoikeuksien syventävät opinnot / Julkistalouden juridiikan linja

Graduate Studies in Fundamental and Human Rights

Koodi ja laajuus: JOIK3020, 5 op

Ajoitus: Syys- ja kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Pääosa julkisoikeuden aineopinnoista.

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa erityisalan perus- ja ihmisoikeuskysymykset ja kykenee löytämään tutkielmansa kannalta keskeiset perus- ja ihmisoikeuskytkennät. Julkistalouden juridiikan linjalla otetaan huomioon sisämarkkinaoikeudet ja niiden liittymäkohdat perus- ja ihmisoikeuksiin sekä julkisen vallan toiminnan yksityistämisen perustuslailliset kysymykset.

Sisältö: Erikseen sovittavasta aiheesta kirjoitettavan artikkeleihin ja jäljempänä mainittuihin kirjoihin pohjautuvan kirjoitelman laatiminen alan viimeisimmästä keskustelusta. Kirjoitelma kytketään mielellään tutkielman teemaan.

Opetusmenetelmät: Itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Kirjoitelma (n. 15 sivua, varsinaista tekstiä) jakson teemaan liittyen esimerkiksi seuraavaksi mainitusta kirjallisuudesta ja ilmoitettujen lehtien vuosikerroista. Kirjoitelmassa on tarkoitus käydä läpi jakson alaan kuuluvaa tai sitä läheltä sivuavaa kirjoittelua ja kuvata sekä jäsentää sitä itsenäisesti. Kirjoituksessa käytetään aiheeseen liittyvää oheiskirjallisuutta ja artikkeleita monipuolisesti hy-

väksi. Myös muut oikeuslähteet (säädökset, valmisteluaineisto, tapaukset) hyödynnetään normaalisti kirjoitelmassa.

Oheiskirjallisuus (muu kirjallisuus sovittavissa vastuuopettajan kanssa):

1. Lavapuro: Uusi perustuslakikontrolli. Helsinki 2010.
2. Hallberg et al. (toim.): Perusoikeudet 2011.
3. Uoti: Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset perusoikeudet kunnallisessa päätöksenteossa. Tampere 2003.
4. Länsineva: Perusoikeudet ja varallisuussuhteet. Helsinki 2002.
5. Ahtela, Bruun, Koskinen, Nummijärvi & Saloheimo: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Helsinki 2006.
6. Posio: Yksityisyyden suoja sosiaalihuollossa. Vammala 2008.
7. Raitio: Eurooppaoikeus ja sisämarkkinat, 2. uud. painos. Helsinki 2010.
8. Barnard: The Substantive Law of the EU: the four freedoms. Oxford 2010.

Lehdet: Esim. Lakimies, Juridisk Tidskrift Utgiven av jur.för. i Finland (JFT), Oikeus, Förvaltningsrättslig Tidskrift (FT), Europarättslig Tidskrift, European Public Law, Förvaltnings rättslig tidskrift, Public Law, Retfaerd.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Syventävä teemakurssi: hallinto-oikeuden erityiskysymykset / Yleisen hallintojuridiikan linja

Graduate Studies in Specific Areas of Public Law

Koodi ja laajuus: JOIK3021, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa aihealueen oikeudelliset ja ajankohtaiset kysymykset.

Sisältö: Opiskelija valitsee häntä kiinnostavan teema-alueen.

Kirjallisuus: Valitaan jokin seuraavista osa-alueista. Muista aihealueista tai muusta kirjallisuudesta sovitaan vastuuopettajan kanssa.

Henkilöstön oikeudellinen asema ja tasa-arvokysymykset:

1. Hirvonen & Mäkinen: Kunnallinen viranhaltija – oikeudellisen aseman sääntely. Helsinki 2006
2. Puronurmi: Syrjintäkiellot virantäytössä. Tampere 2009.

Oikeustapausanalyysi

Hallintomenettely:

1. Halila & Aer: Oikaisumenettely hallinnossa. Helsinki 2011.
2. Mäenpää: Julkisuusperiaate. Helsinki 2008.

Oikeustapausanalyysi

Julkinen - yksityinen raja-alue

1. Keravuori-Rusanen: Yksityinen julkisen vallan käyttäjänä. Helsinki 2008.
2. Komulainen: Ulkoistaminen kunnissa. Tampere 2010.

Oikeustapausanalyysi

Sosiaalioikeus

1. Hänninen et al. (toim.): Muuttuva sosiaalioikeus. Helsinki 2013.
2. Mäki-Petäjä-Leinonen & Nieminen (toim.): Vanhuus ja oikeus. Helsinki 2014.

Oikeustapausanalyysi

Lasten oikeudet opetustoimessa

1. Hakalehto-Wainio: Oppilaan oikeudet opetustoimessa. Helsinki 2012.
2. Mäntylä, Kivelä, Ollila & Perttola: Pelastakaa koulukiusattu! Helsinki 2013.
(myös sähköisenä:
www.kaks.fi/sites/default/files/Tutkimusjulkaisu%2070.pdf)

Oikeustapausanalyysi

Kunnallisoikeus ja aluepoliittinen lainsäädäntö

Valitaan kaksi seuraavista:

1. Sallinen: Kunnan itselleen ottamat tehtävät. Tampere 2007.
2. Komulainen: Ulkoistaminen kunnissa. Tampere 2010.
3. Niemivuo: Aluehallinto ja aluepoliittinen lainsäädäntö. Helsinki 2013.
4. Matikainen: Rahoitusperiaate kunnallisen itsehallinnon turvaajana. Tutkimus rahoitusperiaatteen toteutumisesta. Helsinki 2014.

Oikeustapausanalyysi

Opetusmenetelmät: Seminaari n. 16 h, jossa seminaariesitys tai itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Tenti ja essee-tyylinen oikeudellinen analyysi valitusta aiheesta (esim. laajempi oikeustapausanalyysi), joka esitetään seminaarissa suullisesti. Seminaari ja suullinen esitys korvaa osan kirjallisuudesta kurssin alkaessa ilmoitettavalla tavalla. Vaihtoehtoisesti opetuksen alkaessa on mahdollista sopia laajemmasta tentistä ja esseestä.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Professori/yliopistonlehtori.

■ Syventävä teemakurssi: julkiset hankinnat, valtiontuki / Julkistalouden juridiikan linja

Graduate Studies in Specific Areas of Public Law

Koodi ja laajuus: JOIK3022, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee hyvin valitsemansa aihealueen oikeudelliset ja ajankohtaiset kysymykset.

Sisältö: Opiskelija valitsee häntä kiinnostavan teema-alueen.

Kirjallisuus: Valitaan jokin seuraavista osa-alueista. Muista aihealueista tai muusta kirjallisuudesta sovitaan vastuopettajan kanssa.

Julkiset hankinnat, valtiontuki ja julkisen vallan taloudellinen toiminta

1. Pekkala & Pohjonen: Hankintojen kilpailuttaminen ja sopimusehdot. Helsinki 2010 tai uudempi. (luettavat luvut ilmoitetaan kurssin Moodle-alueella).

Tai kaksi seuraavista:

2. Romppainen: Sosiaali- ja terveysjärjestön oikeudellinen asema hyvinvointipalvelujen järjestämisessä: Tutkimus julkista avustusta saavan yhdistyksen asemasta hankintasääntöjen näkökulmasta. Helsinki 2007
3. Alkio: Valtiontuet. Helsinki 2010 tai 2016.
4. Vesterdorf & Nielsen: State Aid Law of the European Union. Lontoo 2008.
5. Donnelly: Delegation of Governmental Power to Private Parties. Oxford 2007.
6. Bergman, Indén, Lundberg & Madell: Offentlig upphandling. Lund 2011.
7. Trepte: Regulating procurement. Oxford 2004.
8. Keravuori-Rusanen: Yksityinen julkisen vallan käyttäjänä. Helsinki 2008.

9. Sallinen: Kunnan itselleen ottamat tehtävät ja niiden oikeudelliset reunaehdot. Tampere 2007.
10. Indén: Kommunen som konkurrent. Uppsala 2008.
11. Nenonen: Oikeussuoja hankintalakiin ulkopuolelle jäävissä hankinnoissa. Forum Iuris 2014.
12. Matikainen: Rahoitusperiaate kunnallisen itsehallinnon turvaajana. Tutkimus rahoitusperiaatteen toteutumisesta. Helsinki 2014.

Oikeustapa-analyysi

Opetusmenetelmät: Seminaari n. 16 h, jossa seminaariesitys tai itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Tunti ja essee-tyylinen oikeudellinen analyysi valitusta aiheesta (esim. laajempi oikeustapa-analyysi), joka esitetään seminaarissa suullisesti. Seminaari ja suullinen esitys korvaa osan kirjallisuudesta kurssin alkaessa ilmoitettavalla tavalla. Vaihtoehtoisesti opetuksen alkaessa on mahdollista sopia laajemmasta tentistä ja esseestä.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Oikeuden systematiikka ja oikeustiede

The Legal System and Jurisprudence

Koodi ja laajuus: JOIK3023, 6 op

Ajoitus: Kevätlukukausi, periodi 4.

Sisältö: Opintojaksolla tarkastellaan oikeutta systeeminä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Samalla tarkastellaan oikeustieteen merkitystä ja menetelmiä systematiikan kehittäjänä.

Osaamistavoite: Opintojakson jälkeen opiskelija hahmottaa oikeusjärjestelmän muodostaman kokonaisuuden ja sen merkityksen oikeudellisten ongelmien tunnistamisessa. Opiskelija osaa hyödyntää oikeusjärjestelmän systematiikkaa oikeudellisten ongelmien paikantamisessa ja ratkaisemisessa.

Opetusmenetelmät: Luennot ja seminaarityöt 20 h.

Suoritustapa: Tunti, jossa ei saa käyttää lakikirjaa. Opiskelija voi laatia vapaaehtoisen alustuksen ja esittää sen seminaarissa. *Hyväksytty suoritus korvaa osan kirjallisuudesta luennoilla ilmoitettavalla tavalla.*

Oppimateriaali:

1. Saarnilehto (toim.): Varallisuus oikeuden kantavat periaatteet. Helsinki: WSLT 2000.
2. Tuori: Oikeuden ratio ja voluntas. Helsinki: WSOYpro 2007.
3. Annola: Sanktioita, velvoitteita ja systeemyhteyksiä. Teoksessa: Julkista – yksityistä; millaisissa rakenteissa? Toim. Helenelund, Luoto, Mäntylä & Siikavirta. Vaasan yliopisto 2012. Sähköisenä: www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-408-7.pdf
4. Mäkinen: Pysäköinninvalvonta – julkista vai yksityistä? Sähköisenä Edilex lakikirjastossa.
5. Helin: Perusoikeuksilla argumentoinnista. Sähköisenä Edilex lakikirjastossa.
6. Paasto: Onko vapaus menettänyt merkityksensä varallisuus oikeuden perustana? Oikeus 2001, s. 340–346.

7. Paasto: Analyyttinen vai perusoikeusrakenteinen varallisuusosoikeus? Teoksessa: Omistus, sopimus, vaihdanta: Juhlakirja Leena Kartiolla, 123–144. Toim. Tammi-Salminen. Turun yliopisto 2004. Sähköisenä Edilex lakikirjastossa.
8. Knuutinen: Näkökulmia oikeudenmukaisuuteen verotuksessa. Teoksessa: Oikeus, Vero, Talous: Juhlajulkaisu Kauko Wikström 1943–21/12–2013, 117–146. Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja, A. Juhlajulkaisut N:o 26. Turku 2013.
9. Äimä: Veroprosessioikeus. Helsinki WSOYpro 2011. Luku 3. Oikeusperiaatteet ss. 99–161.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuuhenkilöt: Vesa Annola ja Eija Mäkinen.

Lisätiedot: Opintojakso järjestetään yhteistyössä talousoikeuden kanssa (TOIK3010). Suositellaan suoritettavaksi Oikeusteorian jälkeen. Julkisoikeuden pää- ja sivuaineopiskelija suorittaa jakson julkisoikeuteen ja ilmoittaa pääaineensa tentissä.

■ Oikeusvertailu

Comparative Law

Koodi ja laajuus: JOIK3012, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden kandidaattiopinnot.

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee erilaisten oikeusjärjestysten keskeiset erot ja saa valmiudet tehdä oikeusvertailevaa tutkimusta.

Sisältö: Oikeusjärjestelmät ja oikeudellisen tutkimuksen menetelmät.

Opetusmenetelmät: Luennot/seminaari 8 h.

Suoritustapa: Luentojen ja kirjallisuuden tenttiminen ja erikseen sovittavan harjoitustyön tekeminen itsenäisesti tai ryhmässä. Harjoitustyössä käytetään hyväksi luentoja ja kirjallisuutta. Luentojen järjestämisestä ilmoitetaan erikseen ennen kurssin alkua.

Kirjallisuus:

1. Husa: Oikeusvertailu: teoria ja metodologia. Helsinki 2013.
2. Opettajan kanssa erikseen sovittava jonkin vieraan maan hallinto-oikeutta käsittelevä teos. Esimerkiksi jokin seuraavista sovittavin osin:
  - a. Angel-Manuel Moreno (ed.): Local government in the Member States of the European Union: a comparative legal perspective, 2012 **tai**
  - b. Suksi: Sub-State Governance through Territorial Autonomy, 2011 **tai**
  - c. Rene Seerden (ed.): Administrative Law of the European Union, its member states and the United States, 2007 **tai**
  - d. Reimann and Reinhard Zimmermann (eds.): The Oxford handbook of comparative law, 2006 **tai**
  - e. Wade, William: Administrative law, 2009.

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuuhenkilö: Yliopistonlehtori.

■ Comparative Law (for Exchange Students)

Code and Credits: JOIK3012, 5 ECTS

Time: Spring semester.

Learning outcomes: The student knows the differences of various judicial systems and gets knowledge how to make comparative law studies.

Content: 1) Methods of comparative law 2) Classifications and knowledge of legal systems

Teaching methods: Lectures/seminar 8 hrs or self-study.

Assessment: Lecture journal and a written or oral presentation in seminar. In case there are no lectures a more deep written essay or wider presentation is required.

Literature:

1. Reimann and Reinhard Zimmermann (eds.): The Oxford handbook of comparative law, 2006.
2. Laine: Access to Finnish Public Law. Helsinki 2006.
3. Angel-Manuel Moreno (ed.): Local government in the Member States of the European Union: a comparative legal perspective, 2012 **or** Suksi: Sub-State Governance through Territorial Autonomy, 2011 **or** Rene Seerden (ed.): Administrative Law of the European Union, its member states and the United States, 2007 **or** Wade, William: Administrative law, 2009.

Grading: On a scale of 1–5 / fail.

Contact person: University lecturer.

■ Oikeussosiologia

Sociology of Law

Koodi ja laajuus: JOIK3013, 5 op

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Julkisoikeuden aineopinnot.

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee oikeuden ja yhteiskunnan yhteyden ja osaa arvioida lakien vaikutuksia.

Sisältö: 1) Oikeussosiologian perusteet, 2) oikeuden funktiot modernissa yhteiskunnassa, 3) lakien vaikutukset.

Opetusmenetelmät: Luennot max. 33 h ja itsenäistä opiskelua.

Suoritustapa: Luentopäiväkirja ja tentti **tai** kirjatentti.

Kirjallisuus:

1. Alvesalo & Ervasti: Oikeus yhteiskunnassa. Näkökulmia oikeussosiologiaan. Helsinki 2006.
2. Tala: Lakien laadinta ja vaikutukset. Helsinki 2005. (saatavissa Edilexistä)

Arviointi: 1–5 / hylätty.

Vastuhenkilö: Yliopistonlehtori/vierailijaluennoitsija.

■ Tutkimusseminaari

Research Seminar

Koodi ja laajuus: JOIK3006, 10 op

Osaamistavoite: Opiskelija tietää mitä edellytetään hyvältä pro gradu -

tutkielmalta ja kykenee tieteellisesti laadukkaaseen suulliseen ja kirjalliseen oikeudelliseen analyysiin.

Edeltävät opinnot: Kandidaatintutkielma.

Ajoitus: Alkukokoonnutuminen ja seminaarin aloitus toukokuussa tai syyskuussa. Gradupajat kestävät koko lukuvuoden jatkuen keväällä. Osallistuminen pakollista.

Opetusmenetelmät: Seminaarityöskentelyä ja itsenäistä kirjoitustyötä. Seminaarityöskentelyn pakolliset osat ilmoitetaan seminaarin alkaessa.

Suoritustapa: 1) Tutkimussuunnitelman laatiminen ja käsittely seminaarissa, 2) aiemmin suoritettua väitöskirjan metodin esittely seminaarissa oman työn tekemisen kannalta, 3) oman työn ”gradupalojen” kirjoittaminen, esittäminen ja toisen työn opponointi.

Oheiskirjallisuus:

1. Husa, Mutanen & Pohjolainen: Kirjoitetaan juridiikkaa. Helsinki 2001 tai uudempi.
2. Viljanen: Oikeudellisten tutkimusten kirjoittamisopas. Tampere 2004.
3. Miettinen (toim.): Oikeustieteellinen oppinäytetyö. Joensuu 2004.
4. Husa: Julkisoikeudellinen tutkimus. Tampere 1995.
5. Häyhä (toim.): Minun metodini. Helsinki 1997.
6. Hallintotieteellisten töiden kirjoitusohjeet:
www.uva.fi/fi/for/student/materials/writing_guidelines/administrative_sciences/

Arviointi: Hyväksytty / hylätty.

Vastuuhenkilöt: Professori/yliopistonlehtori.

■ Pro gradu -tutkielma

Thesis

Koodi ja laajuus: JOIK3007, 40 op

Ajoitus: Syys- ja kevätlukukausi.

Osaamistavoite: Opiskelija osaa tehdä hyvän pro gradu -tutkielman.

Sisältö: Tutkielman laatiminen jostakin julkisoikeuden alaan kuuluvasta aiheesta siten, että opiskelija osoittaa hallitsevansa tutkimuksen kohteena olevan aihepiirin sekä siihen liittyvän oikeudellisen problematiikan ja tutkimusmenetelmät sekä kirjoittamis- ja argumentaatiotavan.

Opetusmenetelmät: Itsenäistä ja graduohjaajan ohjaamaa työskentelyä.

Suoritustapa: Tieteellisen tutkielman laadinta sekä kypsyyskokeen suorittaminen (ellei tehty jo julkisoikeuden kandidaatintutkielman yhteydessä).

Vastuopettaja: Professori.

Arviointi: Pro gradu -tutkielma arvioidaan asteikolla approbatur (alin), lubenter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur, laudatur (ylin).

Lisätietoja: Pro gradu -tutkielmat tarkistetaan Turnitin-plagiaatintunnistusjärjestelmällä.